

Lomapalveluhankinta 2022 hankintaprosessi ➡ onnistunut hankinta

MTLH:n Infotilaisuus 14.2.2022 klo 13:00-15:30
lakimies Kari Tossavainen

TOME

1

Hankintaprosessin kuvausta 13:30 – 14:15

1. Määritelmiä
2. Tavoite: onnistunut hankinta
3. Hankintasäännöt - "pelisäännöt"
4. Lomapalvelujen hankintaprosessia
 - a) Hankinnan kohteista
 - b) Hankintamenettelystä
 - c) Tarjouspyynnöstä ja tarjouksista
 - d) Hankintailmoitus
 - e) Hankinta-aikatauluarvio

TOME

2

1. Määritelmiä

- **Maaseudun Terveys – ja Lomahuolto ry (MTLH)**
 - on sosiaalisen lomatoiminnan järjestö, joka toimii Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskuskuksen (STEA) myöntämän kohdennetun toiminta-avustuksen turvin.
 - järjestää tuettuja lomia niille, jotka eivät muuten pääse lomalle ja ovat loman tarpeessa.
 - toteuttaa julkisen lomapalveluhankinnan ja tukee taloudellisesti lomalaista STEA-rahoituksella
- **Lomapalvelu**
 - palvelu lomalaisille, jonka MTLH hankkii kilpailuttamiltaan palveluntuottajilta hankintasopimusten mukaisesti
- **Lomalainen**
 - lomalle osallistuva MTLH:n asiakas, jolle lomapalveluja hankitaan palveluntuottajalta
- **Palveluntuottaja (lomapaikka)**
 - tuottaa lomapalveluja MTLH:n lomalaisille hankintasopimusten perusteella

TOME

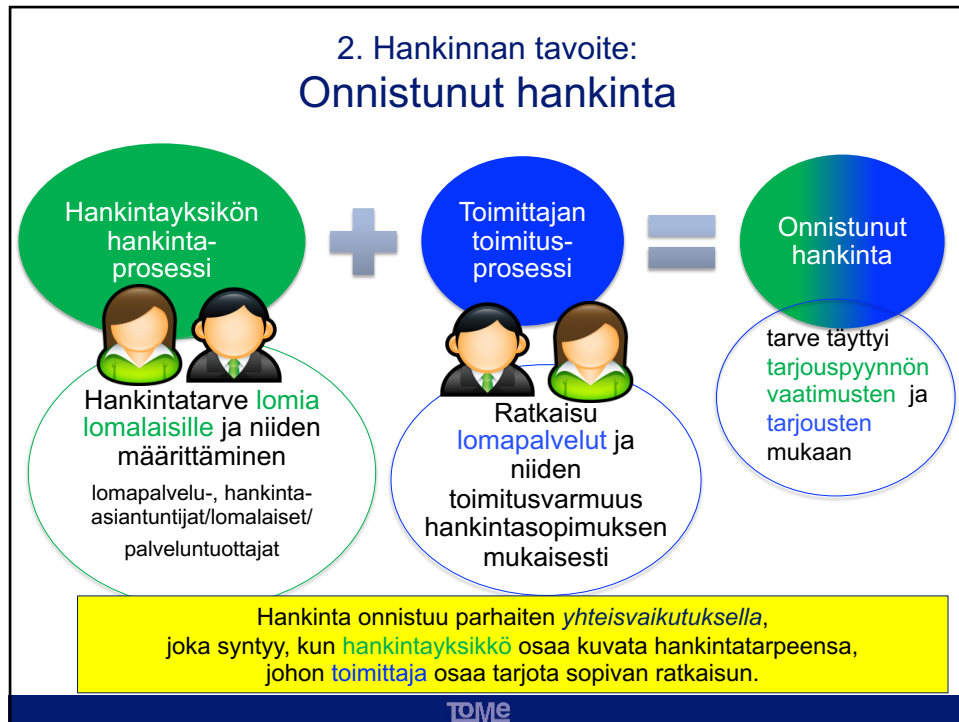
3

1. Määritelmiä - hankintalaki §

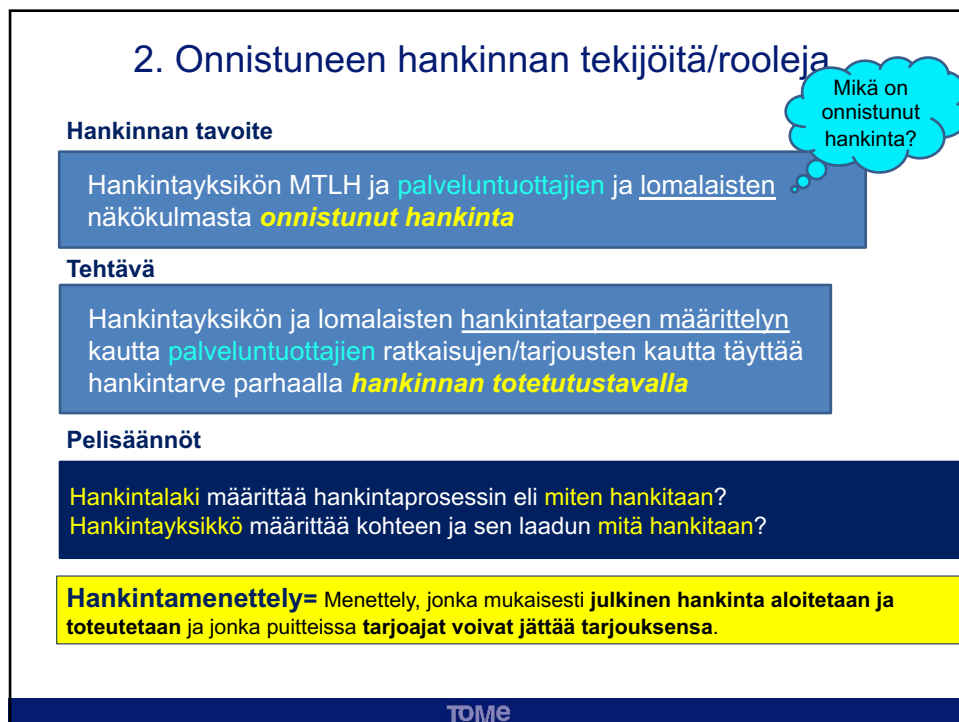
- **Julkinen hankinta**
 - hankintalainsäädännössä määriteltyjen **hankintayksiköiden tekemiä hankintoja**: tavaroita, palveluja, rakennusurakoita ja käyttöoikeuden siirto
- **Hankintayksikkö (HY)**
 - **Julkisen hankinnan toteuttava yksikkö**: viranomainen tai muu hankintasäännösten mukaan hankintalainsäädännön noudattamiseen velvoitettu yksikkö.
- **Toimittaja**
 - luonnollinen henkilö, **oikeushenkilö** tai julkinen taho taikka edellä tarkoitettujen ryhmittymä, joka **tarjoaa markkinoilla** tavaroita tai palveluja taikka rakennustöitä tai rakennusurakoita.
- **Tarjoaja**
 - toimittaja, joka on **jättänyt tarjouksen** julkisessa hankinnassa.

TOME

4

5

6

3. PELISÄÄNNÖT

TOME

7

3. Hankintasäännöt ”pelisäännöt”

1. **Hankinta-asiakirjat: lomapalveluhankinta** (lakiperusta):
 - Hankintailmoitus (TED/HILMA)
 - Tarjouspyyntö liitteineen
 - Tarjoukset
2. Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016)
Hankintalaki, (HE108/2016vp)
 - Muut erityiset palvelut 107 § -> lomapalvelut
3. Tietosuojalainsäädäntö
 - *EU tietosuoja-asetus* (EU 2016/679 ”GDPR”) ja *tietosuojalaki* (1050/2018)
4. Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006) *Tilaajavastuulaki*
5. Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999) *Julkisuuslaki*

TOME

8

3. Hankintalain tarkoitus 1 § ja tavoitteet 2 §

Tarkoitus:

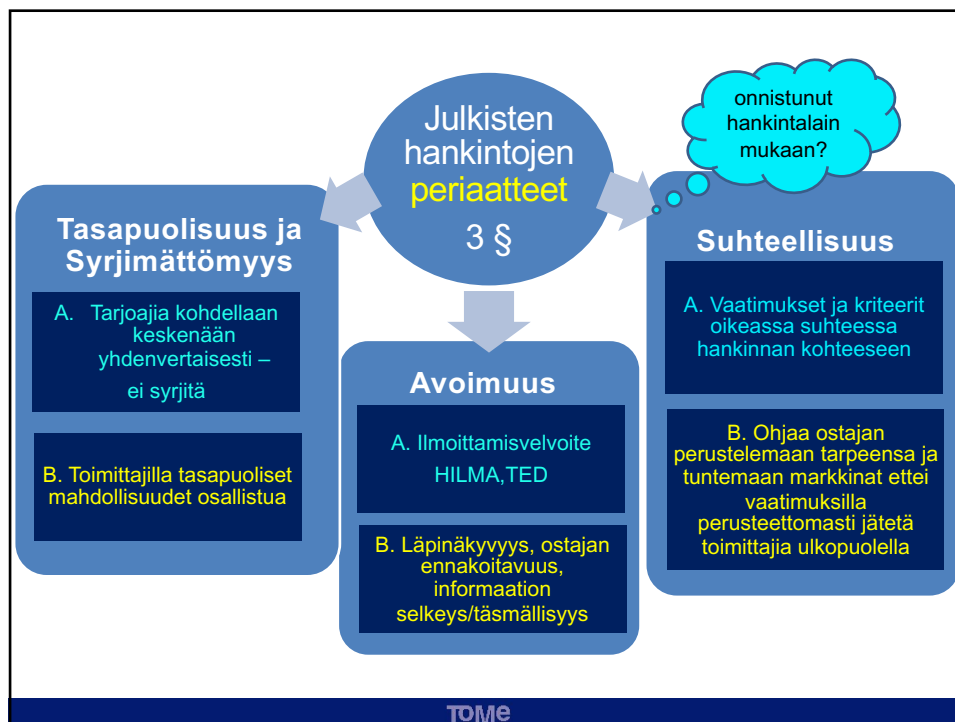
- Hankintayksiköiden **kilpailutettava** hankintansa lain mukaisesti
- **kilpailun aikaansaaminen ja tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu**

Tavoite:

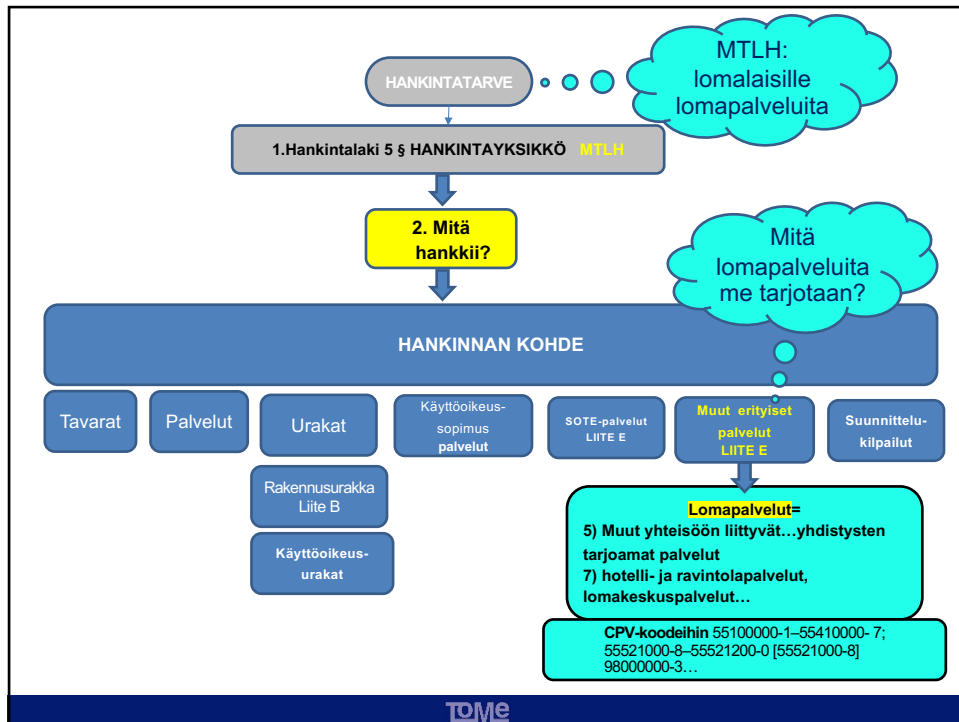
1. tehostaa julkisten **varojen käyttöä**,
2. edistää **laadukkaiden, innovatiivisten ja kestävien** hankintojen tekemistä
3. turvata **yri-tysten ja muiden yhteisöjen tasapuoliset mahdollisuudet tarjota** tavaroita, palveluita ja rakennusurakoita julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa

TOME

9

10

11

SOTE +
muut erityiset
palveluhankinnat

Lomapalvelut

→ muut erityiset palveluhankinnat 107 §

- Hankintalaki 12 luku: *sosiaali- ja terveystalvet sekä muut erityiset palvelut*
- Lomapalvelut on liitteessä E5-15 kuvattu **muuta erityisiä palveluita**:
 - 5) muut yhteisöön liittyvät, yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut, mukaan lukien ammattiyhdistysten, poliittisten järjestöjen, nuorisjärjestöjen ja muiden erilaisten yhdistysten tarjoamat palvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 98000000-3; 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 ja 98130000-3;
 - 5) lomakeskuspalvelut
 - 7) hotelli- ja ravintolapalvelut
- Hankintalakia sovelletaan kun hankinnan ennakoitu kokonaisarvo on vähintään 300.000€
 - Lomapalvelujen hankinta ylittää 300.000€

12

Muut erityiset palvelut -hankintamenettely 109 §

Hankintayksikön on noudatettava **hankinnan kilpailuttamisessa** sellaista menettelyä, joka on **julkisten hankintojen periaatteiden** (3.1 §) mukainen :

- Tasapuolisuus ja syrjimättömyys
- Avoimuus
- Suhteellisuus
- kuvattava käyttämänsä hankintamenettely hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä
- **MTLH:lla on laaja harkintavalta ja voi valita oman menettelyn**
 - Lomapalveluissa esim. avoin ja puitejärjestelyn tyyppinen menettely

Hankintamenettely=

Menettely, jonka mukaisesti julkinen hankinta aloitetaan ja toteutetaan ja jonka puitteissa ehdokkaat valitaan/tarjoajat voivat jättää tarjouksensa.

4. HANKINTAPROSESSISTA

15

SOTE +
muut erityiset
palveluhankinnat

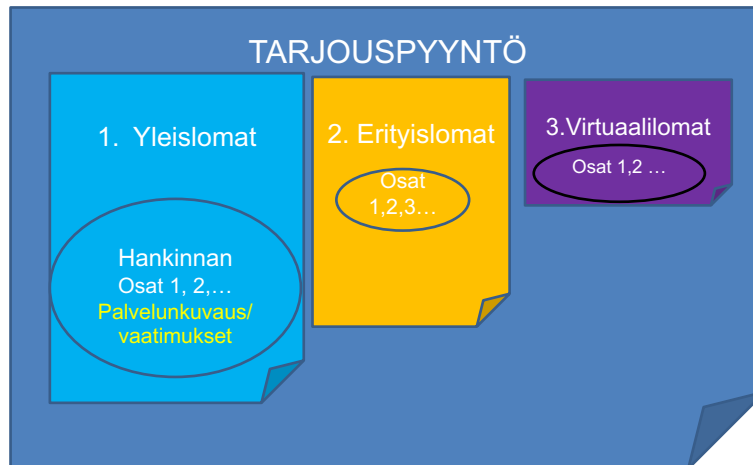
Tarjouspyyntö 113 §

”Tarjouspyyntö on laadittava siten, että sen perusteella voidaan antaa keskenään vertailukelpoisia tarjouksia.”

TOME

16

4. Hankinnan kohteina:
- tuetut lomapalvelut MTLH:n lomalaisille

TOME

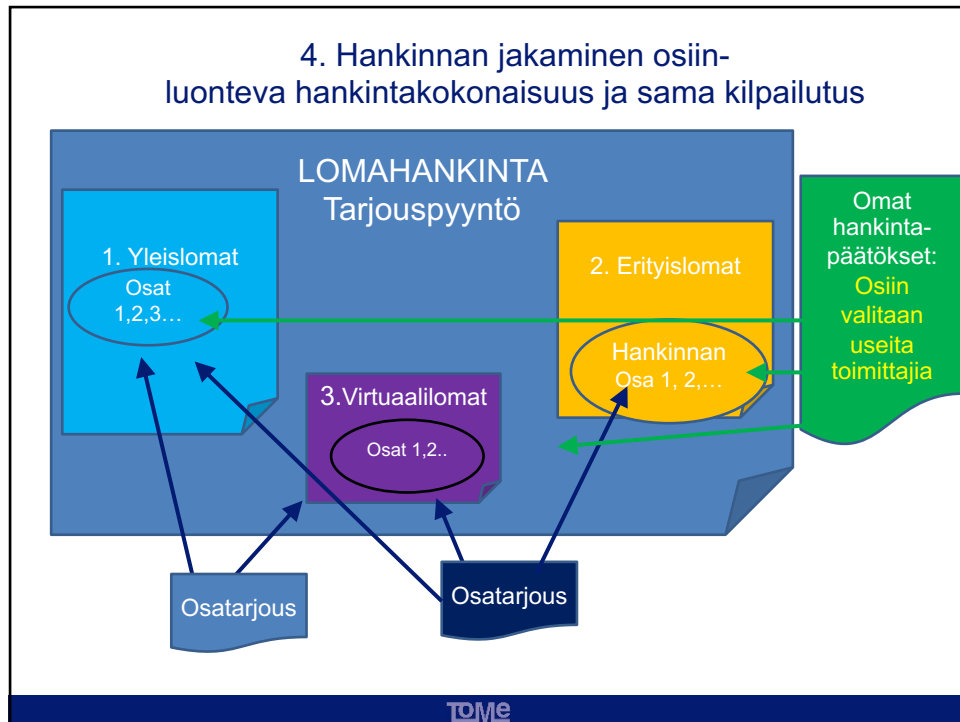
17

Lomapalveluhankinnan jakaminen osiin tarjouspyynnössä

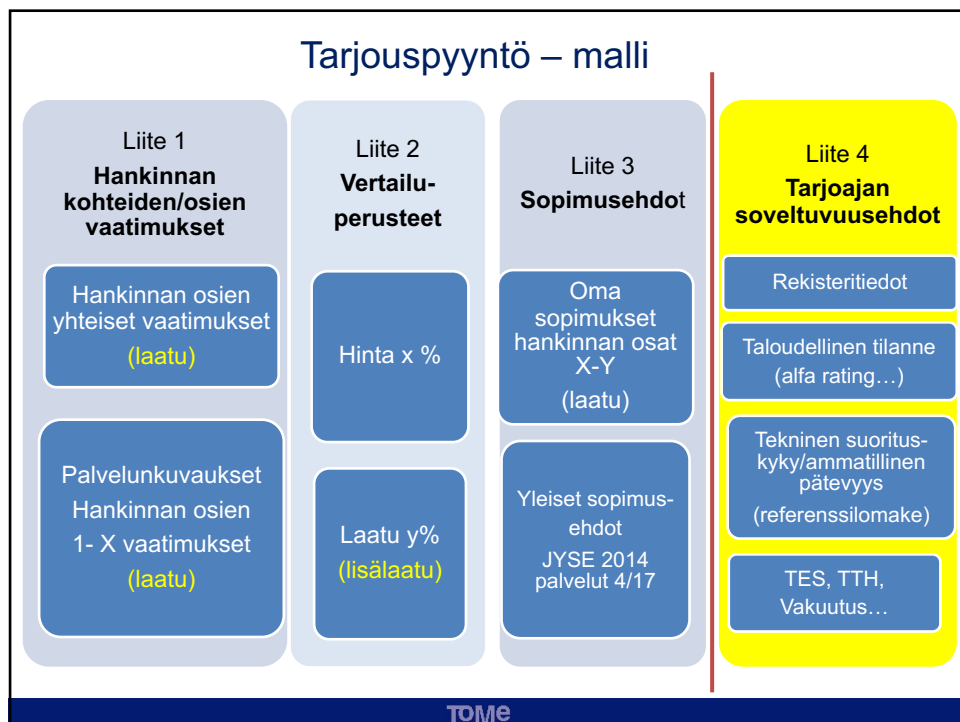
- 1. Osiin jakaminen**
 - sallitaan osatarjoukset samassa tarjouspyynnössä
 - Yleis-, erityis- ja virtuaalilomat
 - Hankinnan osat x-y
- 2. Valitaan useampia toimittajia**
 - Puitejärjestely
 - Useita palveluntuottajia/ puitesopimustoimittajia
 - etusijajärjestys

TOME

18

19

20

21

SOTE +
muut erityiset
palveluhankinnat

Parhaiden tarjousten valitseminen 115 §

”Tarjouksista on valittava kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous.”

1. Hinnaltaan halvin
2. Kustannuksiltaan edullisin tai
3. **Hinta-laatusuhteeltaan paras**

Vertailuperusteet:
Tulee liittyä hankinnan kohteeseen
ja mahdollistaa tarjousten puolueeton arviointi.

TOME

22

SOTE +
muut erityiset
palveluhankinnat

Lomapalvelut -

tarjouksista valitaan **vaatimukset täyttävä**
hinta-laatusuhteeltaan parhaat:

- **laatu vähimmäisvaatimuksina – pakko täyttää**
 - Yleis-, erityis- ja virtuaalilomien palvelukuvaukset hankinnan osissa
- **vertailuperusteina hinta-laatusuhde**
 - Hinta X % (p)
 - Laatu Y % (p)

 - Laatuominaisuus 1, 2...
 - Ominaisuus 1 -> 1p,
 - Ominaisuus 2-> 3p...

Simuloi pisteytys eri hinta- ja lautapisteytyksen arvoilla

TOME

23

Tarjouspyynnön analysointi

– etsi – selvitä - tarkista

Selvitä tarjouspyynnöstä seuraavat asiat:

1. Mitkä ovat hankinnan kohteen vähimmäisvaatimukset
2. Millä perusteilla tarjouksia vertaillaan:
 - Mitkä hinnat /laatu vaikuttavat vertailuun ja mitä muita seikkoja tarjousten vertailussa mahdollisesti huomioidaan
3. Millaisiin sopimusehtoihin tulee sitoutua tarjouksessa
4. Mitä asiakirjoja tarjoukseen tulee liittää
5. Milloin ja missä muodossa tarjous tulee antaa
 - Lue tarjouspyyntö ja laadi tarjous HankintaSampoon
6. Miten pyydetään lisätietoja jos tarjouspyyntö on epäselvä ja miten tarjoaja saa tiedon mahdollisista tarjouspyynnön täsmennyksistä (Hilma).

TOME

24

HANKINTAMENETTELYSTÄ

Hankintamenettely=

Menettely, jonka mukaisesti julkinen hankinta aloitetaan ja toteutetaan ja jonka puitteissa ehdokkaat valitaan/tarjoajat voivat jättää tarjouksensa.

TOME

25

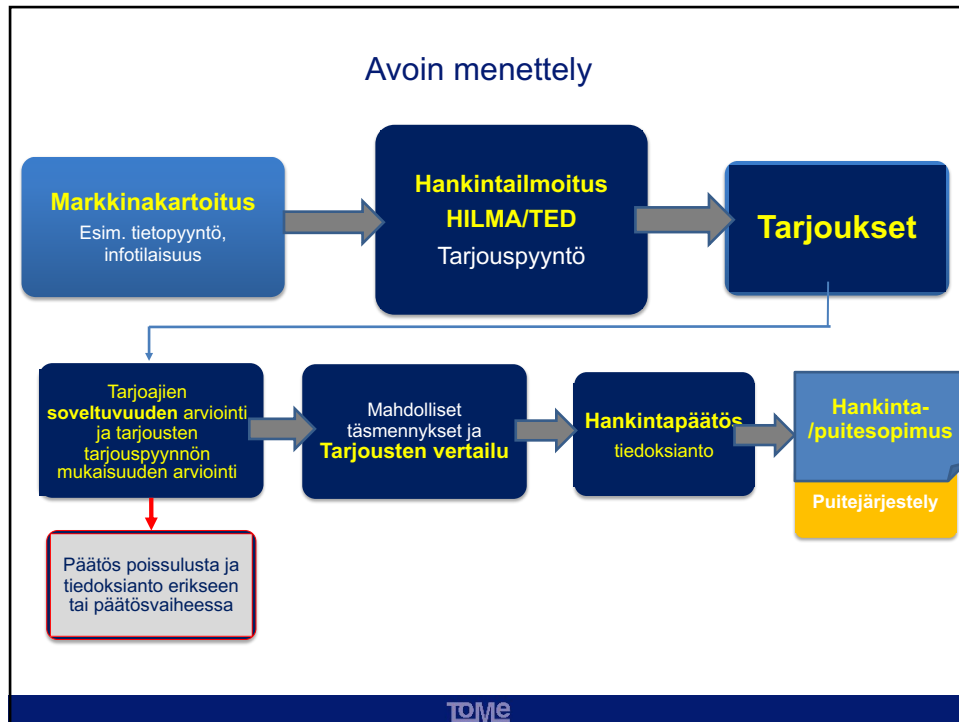
SOTE +
muut erityiset
palveluhankinnat

MTLH määrittää hankintamenettelyn

- Avoin menettely (32 §)
 - jossa hankintayksikkö julkaisee hankinnasta hankintailmoituksen ja asettaa saataville tarjouspyynnön ja jossa kaikki halukkaat toimittajat voivat tehdä tarjouksen.
- Puitejärjestely ja toimintamalli (109 §)
 - Tapa tilata palveluita kun tilausmäärät vaihtelevat ja valittu useita toimittajia/hankinnan osa
 - sopimustyyppi
 - Tärkein: keneltä ja miten tilataan (sisäiset hankinnat)

TOME

26

27

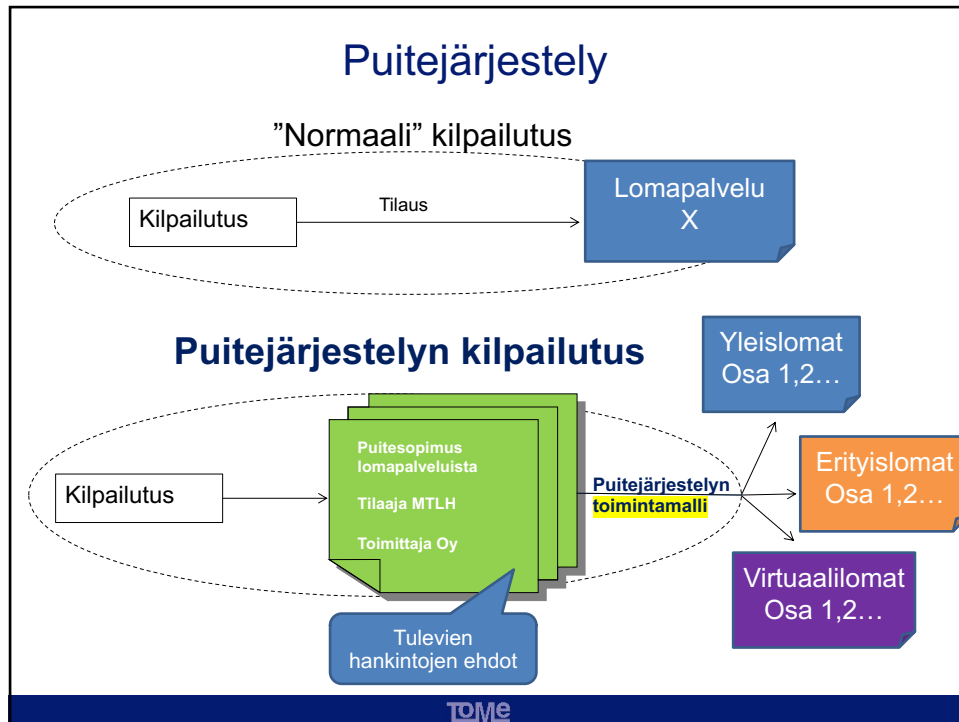
Taustana: puitejärjestely –määritelmä 42 §

- *tarkoitetaan* yhden tai useamman **hankintayksikön** ja yhden tai useamman **toimittajan** välistä **sopimusta**
- tarkoituksena on vahvistaa tietyn ajan kuluessa tehtäviä hankintasopimuksia koskevat hinnat ja suunnitellut määrät sekä muut ehdot;

MTLH käyttää puitejärjestelyn tyyppistä (109 §) hankintamenettelyä, jonka ehdot on vahvistettu ja jossa valitaan useita toimittajia ja toimintamalli kuvataan tarjouspyynnössä.

TOME

28

29

**MTLH:n puitejärjestelyn toimintamalli-
- keneltä ja miten palvelut tilataan?**
Esimerkkinä nykyinen puitejärjestely v. 2018

Puitejärjestely

Toimintamalli

1. **Puitejärjestely:** kaikki ehdot vahvistettu ja valitaan useita puitesopimustoimittajia/ hankinnan osa (lomamuoto)
2. **Etusijajärjestys**
 - a) hinta-laatusuhteen perusteella valitaan tarjouspyynnössä ilmoitettu määrä palveluntuottajia/hankinnan osa.
 - b) puitejärjestelyyn valitut palveluntuottajat asetetaan hinta-laatusuhteen perusteella etusijajärjestykseen / hankinnan osa
 - c) Lomapalvelut ostetaan puitesopimustoimittajilta erillisillä tilauksilla etusijajärjestyksen ja toimintamallin mukaisesti

TOME

30

MTLH:n puitejärjestelyn toimintamalli- - keneltä ja miten palvelut tilataan?

Esim. nykyinen puitesopimus v2018

Puitejärjestely

Toimintamalli

3. MTLH:n puitejärjestelyn toimintamalli: Lomapalvelut tilataan etusijajärjestyksessä palveluntuottajilta seuraavasti:

- MTLH:n eri asiakasryhmien tarpeeseen perustuvan **suunnitelman ja sijoitusperusteiden perusteella**
- MTLH **suunnittelee** asiakasryhmille tarjottavat lomat alueellisen, ajallisen ja erityistarpeeseen sidotun kysynnän sekä kohderyhmän tarpeiden mukaan.
- MTLH **sijoittaa lomajaksot** kohderyhmän kannalta kohtuullisen matkan ja kulkuyhteyksien päähän. Toiminta on valtakunnallisesti kattavaa, mutta eri osissa maata järjestettävien sekä eri kohderyhmille suunnattavien lomajaksojen hankintojen määrä on riippuvaista niiden kysynnästä.
- etusijajärjestyksestä voidaan **poiketa** tapauskohtaisesti kohderyhmän tarpeiden perusteella tai palveluntuottajan ilmoittaman enimmäismäärän täyttyä.

TOME

31

HANKINTAILMOITUS

TOME

32

SOTE +
muut erityiset
palveluhankinnat

Lomapalveluhankinnoista ilmoittaminen – HILMA/TED

Sosiaalipalvelut ja muut erityispalvelut –ilmoituslomake
Hankintailmoitus ja tarjouspyyntö julkaistaan

- 1. **TED:ssä** (EU-laajuinen ilmoitus TED21)
 - ted.europa.eu
- 2. **Hilmassa** (heti/48h)
 - Hankintailmoitukset.fi
- Sähköinen kilpailutus tarkoittaa**
 - Tarjouspyyntö ja tarjoukset muu hankintamenettelyyn liittyvä tietojenvaihto toimitetaan sähköistä muotoa käyttäen kilpailutusjärjestelmässä
 - Tarjousaika MTLH:n määriteltävissä: n. 30 pv
- Sähköinen kilpailutus toteutetaan**
 - Hilmaasta linkki -> HankintaSampo –kilpailutusjärjestelmään
 - <https://www.hankintasampo.fi/sampo/>

Tarjoaja: seuraa TED/Hilmaa ja luo hakuvahti

TOME

33

SOTE +
muut erityiset
palveluhankinnat

Tarjouksesta (113 §)

”Tarjoajan tulee tarjouksessaan osoittaa tarjoamansa palvelun olevan tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukainen.”

Lähtökohta: jättämällä tarjouksen hyväksyy tarjouspyynnön ehdot, mutta tarjouspyynnössä myös K/E-kysymyksiä

TOME

34

Tarjousvaiheessa

- **Kysy** MTLH:n ilmoittamalla tavalla, jos tarjouspyynnössä on epäselvyyksiä, virheitä tai puutteita
 - a) Oman yrityksen kannalta?
 - b) Oman tarjottavan palvelun kannalta?
- Voi johtaa:
 - tarjouspyynnön korjaamiseen tai
 - hankinnan keskeyttämiseen
 - ei mihinkään

TOME

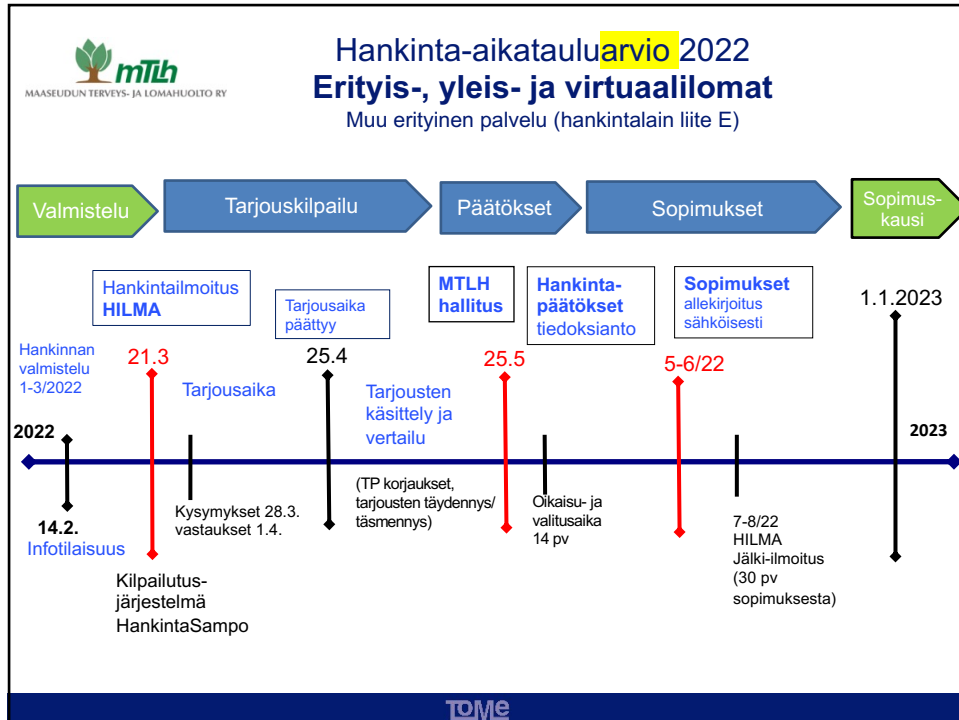
35

Menestyvän tarjouksen laatiminen

- Lue hankintailmoitus ja tarjouspyyntö huolella ja noudata niitä:
 - Mitä soveltuvuusvaatimuksia tarjoajalle
 - Ymmärrä tarjouspyyntöä: mitä ollaan ostamassa ja millaisin ehdoin
 - mitä vähimmäisvaatimuksia ostettavalle palvelulle
 - mikä on tarjouksen valintaperuste ja vertailuperusteet
 - Simuloi hinta ja laatupisteytyksen vaikutusta eri vaihtoehtojilla
 - Tunnista syrjivät, kielletyt ja liian tiukat kohtuuttomat vaatimukset – tarjouspyyntö voi korjata
 - **Kysy heti jos epäselvää tai tunnistat virheitä!**
- Tarjous ei voi menestyä, ellei se sisällä **kaikkia pyydettyjä tietoja ja asiakirjoja**
 - **Ei saa** liittää omia tarjouspyynnön kanssa ristiriitaisia ehtoja tai hintavaraumia
- Älä myöhästy tarjouksen jätössä

TOME

36

37

KIITOS!

Yhteydenotot:

Kari Tossavainen
 lakimiesyrittäjä
 Tossavainen & Metsävainio Oy

kari.tossavainen@lawtome.fi
www.lawtome.fi
 +358 40 525 0246

TOME

38